

Évközi 28. vasárnap

2Kir 5,14-17

„Nincs Isten az egész világon, csak Izraelben”

Leszállt hát, és Elizeus utasítása szerint hétszer alámerült a Jordánban. A teste újra olyan tiszta lett, akár egy kisgyerek teste. Aztán visszatért Elizeushoz, egész kíséretével együtt. Amikor az kijött, odament, eléje állt és azt mondta: „Valóban, most már tudom, hogy nincs Isten az egész világon, csak Izraelben. Fogadj el ezért szolgálótól némi ajándékot!” De az így felelt: „Úgy igaz, ahogy az Úr él, akinek a szolgálatában állok: nem fogadok el semmit.” Hiába unszolta, hogy fogadja el, nem volt rá hajlandó. Naamán ezért így szólt: „Ha nem, akkor adjatok szolgálóknak egy szekér földet, amennyit egy pár öszvér elhúz, mert szolgálád ezentúl nem mutat be égő- és véres áldozatot másnak, csak az Úrnak.”

Ez egy arám hadseregpáncsnok különös története (2Kir 5), akinek királyát nem említi a szöveg, de valószínűleg II. Benhadad volt (Kr. e. 850 k.). Josephus szerint azzal az ismeretlen férfival azonos, akinek a nyila véletlenül megsebezte Áháb királyt (1Kir 22,34).

A leprás szíriai király hadvezérének, Naamánnak a gyógyulástörténete – akinek a héber neve „kedves köszöntés” – nem más, mint egy megtérő története, aki megtapasztalta Isten segítségét. A történet bevezető része előkészíti Naamán elindulását, hogy Elizeus próféta segítségét kérje. Érdekes módon a nem izraelita Naamán a győzelmeit is Jahve segítségének tulajdonítja. A történet egyik legérdekesebb kontrasztja a nagy hadvezér és a kisleány beszélgetése, amelynek következtében ez az erőtlén kisleány jár közben a nagy Naamán gyógyulásáért. Amikor elindult a prófétához természetes volt, hogy ajándékot is vitt neki. De az is érdekes, hogy ezt az ajándékot a próféta nem fogadja el, ami részben esztelenségnek, részben udvariatlanságnak számított, de a történet végén kiderül, hogy miért nem érinti a próféta a ruhákat.

A történetben a másik sértődésmotívum, hogy a próféta nem is beszél Naamánnal, csak utasítja. Amit pedig meg kell tennie, az is igen banális, majdhogynem felháborító. A „hétszeres mosakodás” kifejezés azt jelenti, hogy teljesen mossa le magát: tetőtől talpig. Naamán úgy gondolja, ez nem más, mint egyszerű tisztasági fürdő, amit otthon is elvégezhetne. Ez a felháborodás majdnem megakadályozza a gyógyí-

tást. Ebben az esetben a közvetítő kisgyerek szerint már azonos lesz a királlyal, ő dönt a beteg helyett.

Az igazi ajándék Naamán hite lesz, hogy ettől kezdve csak Jahvét imádjá, aki meggyógyította.

Fel kell figyelnünk Elizeus gyógyításának céljára. Nem azt akarja, hogy Naamán őt mint az Isten emberét dicsérje, és neki legyen hálás a gyógyulásért, hanem a gyógyítást arra használja fel, hogy ezzel elérje, Naamán Jahvét dicsérje. Ez a cselekedet ún. prófétai tett, az igazi fő célja nem a gyógyítás, hanem a gyógyítás által elérhető megváltozott vallási magatartás. A próféta szolgálja azonban másként gondolkodik és meg is szégyenül miatta. Ő maga is szeretne a hálás gyógyult beteg jöttében részesülni, de csak annak betegségét kapja meg.

A történet középpontjában a meggyógyult beteg áll, akinek a gyógyító csoda nemcsak a testét, hanem a lelkét is meggyógyította. Furcsa, hogy a történet – miközben ezt a felemelő gyógyító történetet és Elizeus sikeres misszióját elmeséli – nem feledkezik meg bemutatni a Jahve szolgálatában állók, nevezetesen a próféta szolgájának gyengeségét. Az Ószövetség ugyanis mindig ügyel arra, hogy az olvasó észrevegye: csak az Isten feddhetetlen, az Isten szolgálatában állók nem.

Jézus maga is gyógyít leprásokat, de szintén a szavával (Mk 1,42). Úgy tűnik erre az elbeszélésre is utal, amikor azt mondja: „*sok leprás élt Elizeus korában*” (Lk 4,27). A tíz leprásról szóló történet esetében csak egynél jelent a gyógyulás lelki változást is, mert visszamegy Jézusnak megköszönni azt.

A csapások és azoktól való megmenekülés, a csodák és az azok által előállt új állapotok mind csak arra szolgálnak, hogy az érintetteket figyelmeztessék Isten gondoskodásáról és terveiről. Néhány esetben el is érik a céljukat, de nem szükségszerűen, ugyanis az ember függetlensége miatt nem szeret senkinek sem hálás lenni. Még Istennek sem. Naamán kimondja: „*Nincs Isten sehol másutt csak Izraelben!*” – az ember viszont nem szívesen mondja ki: Isten nemcsak létezik, hanem rólam is gondoskodik.